

BAKEBIDEAN

2010 9.Zbk

E
R
R
E
P
O
R
T
A
J
E
A
K

UDALERRIEN PRAKTIKA
ONEN JARDUNALDIAK:

BIZIKIDETZA
DEMOKRATIKOA
ETA GIZA ESKUBIDEEN
HEZKUNTZA

IRITZIAK

EZKER ABERTZALEAK HURRENGO
HATESKUNDEETAN PARTE
HARTZEKO BIDEARI EGIN DIO

EMAKUMEEN
AURKAKO
BORTXAKERIA
INDARKERIA SEXISTARI
AURRE EGITEKO
ALDARRIKAPENAK
ETA PROPOSAMENAK

NACHO EGUIZABAL

“HAY UN DISCURSO MUY
DESFAVORABLE RESPECTO
A LOS COLECTIVOS DE
PERSONAS INMIGRANTES”

GERMAN
ALONSO
CAMPOS

“EL AGUA NO TIENE PRECIO,
HOY POR HOY, PARECE
IMPOSIBLE PONÉRSELO”

E
L
K
A
R
R
I
Z
K
E
T
A
K

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

KULTURA SAILA

DEPARTAMENTO DE CULTURA

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

ENPLEGU ETA
GIZARTE GAIETAKO SAILA

DEPARTAMENTO DE EMPLEO
Y ASUNTOS SOCIALES

Leizaola
elkargoa

Azken urte hauetan Euskadin xenofobia hazi egin dela uste duzu?

Bai. Nire inguruan arrazakeriaren hazkundera nabaria da, zoritxarrez.

JOANA

Ez dut uste; gero eta immigrante gehiago daude, eta gizartean gero eta errazago egokitzen dira.

AINARA

ENEKO

Aldaketa ez da handia izan, xenofobia antzekoa zegoen duela urte batzuk eta orain.

IKER

Xenofobia egon badago, baina gaur egun garrantzi handiagoa ematen zaio gaiari.

Gure pertsonaia:

RIGOBERTA MENCHÚ

Indigenen eskubideen sustatzailea

Rigoberta Menchú giza eskubideen aldeko ekintzaile guatemalarra da. Hain zuzen ere, Menchú indigena Quiché-Maia da, Vicente Menchú Pérez eta Juana Tum Kótoja'-ren alaba. Aita, nekazaria eta euren etniaren eskubideen aldeko ekintzailea zen, baina 1981ean erail zuten. Urte hartan, Rigoberta erbesteratu egin zen.

Menchúren lana nabarmena da nazioartean eta bere herri inguruan, burrututako borroka sozialengatik.

Nobel saria

1992an, Rigobertak Argentina bisitatu zuen, eta, bertan, Adolfo Pérez Esquivel ezagutu zuen (Nobel sariaren irabazlea izan zena); horren ondorioz, Menchú sari ospetsua lortzeko lehenengo urratsak eman zituen,

Rigoberta Menchú, giza eskubideen aldeko ekintzaile guatemalarra

justizia sozialaren alde egindako lan guztiengatik eta kultura, arraza edo etnia desberdinen arteko adiskidantza aldarrikatzeagatik, betiere, indigenen giza eskubideak errespetatuz.

Nobel saria jaso zuenean, ekintzaile guatemalarrak herri indigenei ukatutako eskubide historikoak ere aldarrikatu

zituen. Horretaz gainera, Menchú emakumearen eta gizonen arteko berdintasuna edota bere herrialdeko justizia soziala eskatu zituen, beste alderdi batzuen artean.

Ibilbide pertsonala

Txikia zenetik, arrazakeria, esplotazioa eta diskriminazioa gertutik bizi izan ditu, Guatemalan muturreko pobrezian bizi diren indigenek pairatu duten egoera ez baita erraza. Alabaina, Rigobertaren kasua gogorretarikoa izan zen, izan ere, bortxakeria armatua zela medio, bere gurasoak, bere neba eta bere talde edo komunitateko hainbat kide galdu zituen armadak erailda.

Bestalde, 1982an "Me llamo Rigoberta Menchú y así me nació la conciencia" liburu autobiografiko ospetsua argitaratu zuen.

GIZA ESKUBIDEAK NEWS

Bi mila salaketa aurkeztu dituzte Herbeheretako elizaren aurka

Herbeheretako apaizek adingabeei ustez egindako sexu abusuak ikertzen ari den batzordeak iragarri du 1.975 salaketa jaso dituztela orotara. Herrialde horretako gotzain-batzarrak biktimei laguntzeko eraturako batzordeko presidentek, Wim Deetman ministro ohi protestanteak, txosten bat aurkeztu du abenduan, baina behin betikoa 2011ko azaroaren amaierarako espero da. Gogor kritikatu du erakundearen funtzionamendua.

Batzordea Eliza Katolikoak sortu zuen iazko martxoan, sexu abusuaren salaketak ugaritzen ari zirela ikusita.

Gauzak horrela, sexu abusuak ikertzen ari den batzordeko presidentek kritikatu egin du erakundearen funtzionamendua.

Amnistia Internazionalaren aburuz Marokok 200 saharar atxilotu ditu

Soldadu marokotarrek 200 saharar baino gehiago atxilotu zituztela dio Amnesty International gobernuz kanpoko erakundeak, Aaiunen azaroan izan ziren istiluetan. Marokoko Gobernuak ez duela ikerketarik ireki gertaeren aurrean salatu dute, ageriko gertaerak izan ziren arren.

Gertaeren inguruko txostena atera du GKEak, eta "onartezina" dela esan dute gertaturikoa. Horren harira, arduradunak epailearen aurrera eramateko deia egin dio Marokori. Gobernu kanpoko erakundeak jakitera eman duenez, istiluetan hamairu lagun hil zirela ziurtatu du. Egin dituzten ikerketen arabera bi saharar eta Marokoko segurtasun indarretako hamaika kide hil zirela adierazi dute bertako kideek.

Txinak Bakearen Nobel Sariaren alternatiba sortu du

Liu Xiaobo disidenteak Bakearen Nobel Saria irabazi eta gero, Gobernuarekin loturarik ez duela ziurtatu duen elkarte txinatar batek beste golardo bat sortu du. Aurten eman dute golardo lehen aldiz, eta Lien Chan Taiwaneko presidenteorde ohia da irabazlea.

Bakearen Konfuzio Sariaren Batzordeko presidentek, Tan Liuchangek, ziurtatu du elkarte independentea dela, Txinako Gobernuko Kultura Ministerioarekin harremanak izan baditu ere.

Sariaren lehen irabazlea Lien Chan da. 74 urtekoa da eta Taiwaneko presidenteorde izan zen 1996 eta 2000 urteen artean. Hain zuzen ere, Txinaren eta Taiwanen arteko harremanak "hobetzeko" egindako lanagatik saritu dute.

Bruselarako bidaiia

2010eko azaroaren 23an, EHuko hainbat ikasle Belgikara joan ziren, non instituzio europarrak gertutik ezagutzeko aukera izan zuten, besteak beste: Europako Legebiltzarra, Batzordea edo Kontseilua. Zuzenbideko eta Lan Harremanetako ikasleek hiri belgikarrak ere bisitatu zituzten, Brujas, Brusela edo Lovaina, esate baterako. Bidaiaren antolaketa Leizaola Fundazioaren esku egon zen lehenengo aldiz, eta emaitza positiboa eta arrakastatsua izan zen.

2010eko azaroaren 24tik 27ra bitartean, Euskal Herriko Unibertsitateko Zuzenbideko eta Lan Harremanetako 31 ikasle Belgikan egon ziren. Jesus Maria de Leizaola Fundazioak antolatutako bidaiia honen helburua Europako instituzio eta administrazioak ezagutzeko da, gazteengana hurbiltzeko xedearekin; era berean,

ikasleek Europaren eta bere politikaren ikuspegi berria izan zezaketen.

Luxenburgoko Justizia Auzitegia

Azaroaren 25ean, ostegunean, ikasleak bi taldeetan banatu ziren. Alde batetik, Lan Harremanetako ikasleek Europako Legebiltzarra bisitatu zuten, gero Europar Batzordera

abiatzeko, non instituzio bien funtzionamendua eta egitura azaldu zitzairen. Bestalde, Zuzenbideko ikasleei dagokienez, Luxenburgoko Justizia Auzitegian egon ziren, eta, bertan, auzitegiko zenbait areto eta gela ikusi zituzten eta han garatzen diren ekintzen inguruko informazioa jaso zuten.

Aisialdirako tartea

Ostiraleko jardunaldiari dagokionez, azaroaren 26ko goizean taldeek banatuta jarraitu zuten; Zuzenbidekoek, kasu honetan, Europar Batzordea ezagutzeko aukera izan zuten; eta arratsalde horretan, talde biak batu ziren Europako Kontseilua bisitatzeko. Jardunaldia Lovaina hiriarren bisitare-

Zuzenbide Fakultateko ikasleak eta ekimenaren antolatzaile batzuk

kin bukatu zen, toki zoragarria eta polita, eraikin harrigarri eta bete (unibertsitate edo liburutegia, hain zuzen ere); hiria atsegina izan zen ikasle guztientzat.

Azkenik, itzulerako bidaiaren aurretik, ikasleek Bruselako kaleetatik pasatzeko aukera ere izan zuten, hiriburuko lekurik ospetsuenak eta adierazgarrienak ezagutzeko.

EHuko Zuzenbideko eta Lan Harremanetako 31 ikasle Belgikan egon ziren

Europako instituzioetara hurbiltzeko urratsa

Ikasleek bidaiia egin zuten bitartean, Leizaola Fundazioak haiekin solasaldia izateko aukera izan zuen. Banan-banan, gazte guztiei elkarriketak egin zitzaizkien, beraien iritzia jasotzeko helburuarekin, Europako instituzioen inguruko aburua, hain zuzen ere.

Oro har, ikasleek oso urrun sumatzen dituzten erakundeak direla errepikatu zuten; nahiz eta Europako Batasunaren edo Batzordearen erabakiak garrantzitsuak izan, hurbilagoak ez izatea salatzeko dute gehienbat gazteek.

Bidaiia honi esker, Lan Harremanen Eskolako eta Zuzenbide Fakultateko ikasleek erakunde publiko hauek gertutik ezagutzeko aukera izan dute, eta beraien jarrera orokorra positiboa eta pozgarria izan dela esan genezake, gehienek esperientzia errepikatuko bailukete.

Instituzioen funtzionamendua

Gaur egun, Europar Batasuna bost instituzioek gobernatzen dute.

Europar Batasuna eratu duten hitzarmenetan ondoko hurrenkeran sortu ziren: Europar Parlamentua, Europar Batasuneko Kontseilua, Europako Batzordea, Europako Justizia Epaitegia eta Europako Auditoreen Epaitegia.

Europako Batzordea EBren botere exekutiboa da, eta lege-ekimenak zein Batasuneko eguneroko jarduna ditu bere gain. Kontseiluan ez bezala, non herrikideen ordezkariak norberaren interesen alde egin behar baituten, Batzordean Batasun osoaren interesak dira defendatzekoak. Halaber, europar integrazioaren bultzatzailea ere bada Batzordea. Orain 27 komisariok osatzen dute, herrikide banakakoak, nork bere ardura politikoa desberdina duela.

EBko Parlamentuak botere legegilearen erdia osatzen du. Bost urtean behin, Europako herritarrek Parlamentuko 785 kideak hautatzen dituzte. Nahiz eta herrikideen arabera aukeratzeko dituzten, biltzarrean alderdi

Ikasle guztiek Europako Kontseilua ezagutzeko aukera izan zuten

politikoaren arabera (eta ez nazionalitatearen arabera) esertzen dira. Herrikide bakoitzak eserleku kopuru desberdina dauka, populazioaren arabera.

Politikaren hainbat arlotan, Kontseiluarekin batera onesten ditu Parlamentuak legeak eta arauak. Lisboaren Hitzarmenaren azpian, Kontseiluak eta Parlamentuak elkarrekin jorratuko dituzten arloak handituko dira, eta, hortaz, Parlamentuaren papera garrantzitsuago bilakatuko da.

Europar Legebiltzarra

Legebiltzarrek ez dauka lege-ekimenik, Batasuneko herrialdeetako parlamentu gehienek ez bezala. Europar Batasuneko "lehenengo instituzioa" den arren, Kontseiluak botere handiagoa dauka legeak onartzerakoan, hainbat arlo Kontseiluaren esku-menekoak baitira. Parlamentuak, ordea, Batasuneko aurrekontuaren gaineko kontrola dauka, eta Batzordeko komisarioen aukeraketa bertan behera utzi dezake.

Udalerrien praktika onen jardunaldiak: Bizikidetzaren Demokratikoa eta Giza Eskubideen Hezkuntza

Abenduaren 10ean Nazioarteko Giza Eskubideen eguna ospatu zela-eta, hilaren 15ean, Bilboko Euskalduna Jauregian, Eusko Jaurlaritzak bizikidetzaren demokratikoaren inguruko jardunaldia antolatu zuen. Hain zuzen ere, ekitaldiaren protagonistak udalerririk izan ziren, bai eta Giza Eskubideen Hezkuntzaren inguruan gauzatzen dituzten praktika onak ere.

Justizia eta Herri Administrazio Sailak, Giza Eskubideen Zuzendaritzaren bitartez -Giza Eskubideen gaietan gobernuaren zeharkakotasunaren eta jardueraren koherentziaren sustatzaile gisa-, sustapen propioko jarduerak garatzen ditu eta beste batzuk partekatu gobernuko zenbait sailekin. Neurri handi batean, tolerantziaren eta Giza Eskubideen sustapenerako egitasmoak dira, gai horretan politikaren ahaleginak indartu eta optimizatzeko xedearekin.

Horren harira, euskal botere politikoen Bakerako eta Giza Eskubideetarako hezkuntza sustatzearen aldeko apustua egiten dute. Balio demokratikoak ere sustatzen dituzte, oinarri politiko sendo eta printzipio moral gar-denetatik abiatuz.

Giza duintasuna

Giza Eskubideek eta bakeak ezinbesteko erreferentzia osatzen dute justizia, askatasun,

berdintasun eta elkartasunaren gainean eraiki nahi den edozein eredu sozial eta politikorako. Giza duintasunaren balio gorena

Pertsona oro abiapuntu da gizarteko eskubide eta betebehar guztiak elkartzeko

eta pertsona oro abiapuntu dira gizartean gizabanako bakoitzak dituen eskubide eta betebehar guztiak elkartzeko. Hala eta guztiz ere, pertsonaren nagusitasuna

zalantzan jarri gabe, zeinaren garapen eta sustapenari bideratu behar zaizkion, finean, arkitektura soziala eta instituzionala.

Hezkuntza eskubidea

Giza Eskubideetarako Hezkuntza honela defini daiteke: "Giza Eskubideen esparruan kultura unitibertsala bat sortzera bideraturiko gaitasun, hedatze eta informazio jarduerak guztiak dira; ezagupenak eta balioak transmititzen gauzatzen dira, eta jarrerak moldatzen dituzte. Bere xedea honako hau da:

- Giza Eskubideen eta oinarriko askatasunaren errespetua ezagutzea eta indartzea.
- Giza nortasuna eta gizon-emakumeen duintasunaren zentzua erabat garatzea.
- Sexuen arteko elkar ulertzea, tolerantzia eta berdintasuna, eta pertsona, nazio, herri indigena eta talde ezberdinen (arrazakoak, nazionalak, etnikoak, erlijiosoak eta linguistikoak) arteko adiskidetasuna sustatzea.
- Pertsona guztien partaidetza eraginkorra erraztea gizarte aske batean.
- Jarduerak areagotzea Nazio Batuen bakearen mantenuan.

Bakerako hezkuntza

Bakerako Hezkuntzak, zentzu zabalean, Giza Eskubideetarako Hezkuntza hartu, eta harekin uztartzen da. Izan ere, Bakerako hezkuntza, bake positibo gisa hartuta, indarkeria zuzenaren gabezia hutsa baino askoz gehiago da. Horrela, indarkeria zuzenaren maila txikia eta justizia eta kultura adiskidetzaille maila handia erdiesten saiatzen da bakerako hezkuntza. Egitura- eta kultura-indarkeria ezabatzea bilatzen du, baita gizarte-harmonia eta guztien eskubidee-

kiko errespetua ere, lehenetasuna duten berdintasun, justizia eta elkartasun balioetan oinarrituz.

Instituzioen lankidetzaren sustatzea

Udalerriek, herritarrengandik gertu dauden instituzioak diren aldetik, elementu garrantzitsuak aurkezten dituzte prestakuntza integral baterako: sistema konplexua osatzen dute, eta, era berean, hezkuntza-agente egonkorra, plurala eta poliedrikoa, gai dena faktore ez-hezitzaileei aurre egiteko. Balio horretatik abiatuz, beharrezkoa gertatzen da instituzioen arteko lankidetzaren sustatzea eta indartzea erakunde hauekin. Izan ere, haien ahalmen hezitzailearen eta hiriko eginkizunaren bidez, herritargo demokratiko baten balioak transmititu ditzakete, espazio publikoa bizikidetzarako espazio bihurtuz.

Udalerriek elementu garrantzitsuak aurkeztu dituzte prestakuntza integralerako

Aurkezten dugun jardunaldia, Bakerako eta Giza Eskubideetarako Hezkuntzako Euskal Plana (2008-2011) birformulatzen duen Bizikidetzaren demokratikoa eta indarkeriaren deslegitimazioa (2010-2011) dokumentuan barrukoa, Justizia eta Herri Administrazio Sailaren ekintzen programen baitan dago.

Giza Eskubideek Hezkuntzan ere eragina dute

Bizitza Demokratikoa, Giza Eskubideak eta Bake Kultura

Jardunaldiaren inaugurazio ekitaldiaren harreran Ines Ibañez de Maeztu, Eusko Jaurlaritzako Giza Eskubideen zuzendaria, egon zen; berarekin batera, harrera horretan Idoia Mendiak, Herri Administrazio eta Justizia sailburu eta Eusko Jaurlaritzaren bozeramaileak, eta Jokin Bildarratzek, EUDELeko elkarte-buruak, parte hartu zuten.

Bildarratzen esanetan, Euskal Herriko egoera politikoa aldatzeko aukera laster azalduko da; "giro berria dator EAera; alkateek eta udalek, beraz, parte hartu beharko dute". Ildo berari jarraituz, EUDELeko elkarte-buruak galdera bat iradoki zuen: "zein izango litzateke alkateen papera gatazka egoeretan?"; beraren ustez, udalek dirudien baino ahots handiagoa dute.

Bestalde, Idoia Mendiak argitu du, Bakerako Hezkuntzaren egitasmoaren barnean, Giza Eskubideei arreta berezia ere eman behar zaiela. Terrorismoaren edo bortxakeriaren biktimei dagokienez, Mendiak dio "etorkizunera begiratzean, biktime guztiak oroitu behar ditugula, akatsak errepika ez daitezten".

José Ángel Cuerda, Gasteizko alkatea 1979tik 1999ra bitartean

Bakea eta ongizatea

Lehenengo mintzaldiari begira, José Ángel Cuerda, Gasteizko alkatea 1979tik 1999ra bitartean, izan zen hizlaria. Cuerdak ongizate egoerari buruz hitz egin zuen, betiere, bakearekin duen lotura ahaztu gabe. Al-

Bildarratz, Mendiak eta Ibañez de Maeztu, jardunaldiaren irekialdian

kate ohiaren ustez, ongizatea itxaropenaren edo prozesu positibo baten sinonimoa da, "baina horren guztiaren gainetik kultura dela esan genezake".

Bakea lortzeko beharrezkoa den urratsa berdintasuna da, eta Cuerdak hori guztia modu eskematikoan eta argian azaldu zuen bere hitzaldian: "guztiok desberdinak gara, baina berdintasuna ez ezik, integrazioa ere araua da". Ongizatearen oinarriaren inguruan, Cuerdak dio beharizan finko batzuk badaudela, "osasuna, kultura eta hezkuntza, besteak beste, edozein gizakik izan behar dituen oinarriak edo eskubideak" baitira.

Horren ondorioz, ongizatea lortzeko biderik egokiena Giza Eskubideak direla nabarmendu du Gasteizko alkate ohiak. Dena dela, Cuerdaren aburuz, bakearen etsaiak diren faktore bi egon badaude; alde batetik, intolerantzia, eta, bestetik, gizarte-bazterkeria. Horrek guztiak balioeen krisiaren gaia dakar; "beharrezkoa da gobernatzeko modu berri bat, bai eta hiritartasun eredu berria ere. Hiritarraren parte-hartzea garrantzi-

tsua den mundu batean bizi beharko ginateke", gaineratu du Cuerdak.

Eztabaida gaiak

goko Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioako kideak; Koldobike Uriartek, Eusko Jaurlaritzako Koordinazio

"Etorkizunera begiratzean, biktime guztiak oroitu behar ditugu", dio Mendiak

Ekitaldian izandako lehenengo mahai-inguruan honakoek parte hartu zuten: Jaime Hermidak, Giza Eskubideen Bule-

zuzendariak; Aitziber Irigorasek, Durangoko alkateak; eta Juana Mari Astigarragak, GFAko Lankidetzako, GGEEko eta

Berdintasuneko zuzendari nagusiak. Mahaiaren moderatzailea Teo Santos izan zen, Jaurlaritzako Giza Eskubideen Zuzendaritzako aholkularia, eta eztabaidaren gai nagusia Giza Eskubideetarako politika publikoak izan ziren, hain zuzen ere.

Bigarren solasaldiari begira, protagonistak Cándido Reguera, Arrecifeko alkatea, eta Odón Elorza, Donostiako alkatea, izan ziren; biek ala biek estatu-ekimenen gainean eztabaidatu zuten, betiere, Bake Kultura eta Giza Eskubideen arloan oinarrituta.

Gerora, arratsaldean antolatutako mahai-ingurua eta tailerrak izan ziren, eta, horietan, hainbat udal eta erakundetako jende ugari parte hartu zuen, besteak beste: Imanol Landak, Getxoko alkateak; Pablo Isasik, Amurrioko alkateak; Jon Urienek, Zarauzko alkateak; Loli Torresek, Portugaleteko Hezkuntza eta Gazteria zinegotziak; edo Maite Katzarrok, Etxebarriko Kultura zinegotziak.

Antolatutako azken ekintza, tailerrean, hain zuzen ere, tokiko esperientziak jarri ziren mahai gainean, eta udalerrri edo lurralde bakoitzeko ekimenak eta proiektuak ezagutzeko aukera izan zuten bertaratutakoek.

Odón Elorza, Cándido Reguera eta Koldobike Uriarte

Ezker abertzaleak hurrengo hauteskundeetan parte hartzeko bideari ekin dio

Euskaraz esaten dugun bezala, zenbat buru hainbat aburu; hau da, gero eta alderdi politiko edo ideologia gehiago egoten diren heinean, iritziak eta pentsaerak ere haziko dira. Horrelako zerbait gertatu da ezker abertzalearen erabaki berriarekin, datorren hauteskundeetan parte hartu nahi baitute. Alderdi politiko bakoitzak bere iritzia luzatu du, eta bakoitzaren jarrera ikertuko dugu artikulu honetan zehar

Ezker abertzalearen hurrengo helburua 2011ko udal eta foru hauteskundeetan parte hartzea da, horretarako proposamen garbia eta argia prestatzen ari da. Gauzak horrela, alderdi berriaren estatutuak urtarilerako iragarri dituzte.

Hori dela eta, azaroaren 27an aurreratu zuen moduan "zehatz-mehatz" Alderdien Legea beteko duten estatutuak izango dituela berretsi dute.

Ezker abertzaleek amaitzear den urtean Euskal Herriarentzat oso garrantzitsua dela ere esan dute, "azken hamarkadetakoa erabakirik garrantzitsuena hartu duelako, estrategia aldatzearena, bide demokratikoak erabiliz aliantzak, bat egiteak eta mobilizazio soziala bilatuz", gaineratu dute.

Politikarien iritziak

Ezker abertzalearen erabakiak jarrera desberdina piztu ditu, batez ere Eusko Legebiltzarrean ordezkariaren bat duten euskal alderdi politikoaren artean.

Esaterako, Patxi Lopez lehendakariak ez da guztiz ezkor agertu, itsaso berrietan nabigatu beharko duela adierazi baitzuen. Dena dela, "ezker abertzalea mugitzen

bada, besteak ezin gara bakoitza gure bidetik joan eta hala demokraten arteko aldeak handitu", adierazi zuen Lopezek.

Alde batetik, ezker abertzaleek jarrera onez jaso dituzte lehengo adierazpenak, baina bestalde, bigarren aipuari dagokionez, Lopezek bere hitzak sinetsgarri egin nahi baldin baditu "demokraziaren bidean urratsak egin behar dituela" gaineratu dute.

Ildo berari jarraituz, Serafin Llamas Ezker Batuko bozeramaileak ere eskaera zuzena egin dio Lopez: "Espainiako Gobernuari ezker abertzalea legezatzeko exijitu behar dio eta alderdien mahaia deitu behar du". Jon Abril Aralarreko koordinatzaileordeak, bere aldetik, herri honen egoera politikoa eta soziala hobetzen laguntzea "ahal den neurrian indar politikoen ardura" dela aitortu du.

Era berean, Abrilek Gernikako Akordioak duen garrantzia nabarmendu du, baina datorren urteko udal eta foru hauteskundeekin harremanik ez duela azaldu du. Abrilen arabera, «bat egiteko baldintzarik ez» dago egun; hala ere, ez du baztertu hauteskundearen ostean subiranista eta abertzaleen arteko el-

Ezker abertzaleak hainbat mobilizazio aurrera eraman dituzte azken urteetan

karlana instituzioetara ere zabaltea. Hortaz, Aralarren aburuz, EAK eta ezker abertzaleak ez dute egoki jokatu akordioa gizaratatzeko orduan.

"Alderdien bateraketa"

Patxi Lopez zehatza izan da bere adierazpenetan, ezker abertzalearen prozesuaren inguruan hitzegiterakoan, "ezker abertzalea mugitzen bada, beste alderdiak bateratuta egon behar" direla azpimarratu du. "Ezin dugu bakoitza bere aldetik aritu, demokraten arteko ezberdintasun-

ak handituz", gaineratu du lehendakariak.

Horren harira, Jose Antonio Pastor PSE-EEko bozeramaileak, batasuna legezatzeko soilik justizia duela adierazi du, "erabakia gus-tatu ala ez". Halere, hurrengo hauteskundeetarako zaila ikusten du Batsauna legal izatea, "ETAren lotzen dituen lotura horrekin hautsi ez duelako oraindik".

"Batasunak betebeharrak demokratikoak betetzen baditu legala izango da, eta justiziak hartzen duen erabakia hartzen duela ere, asko gustatu ala ez, onartu egin beharko dugu", esan du Pastorrek.

Ezker abertzaleak gertu ikusten du ETAREN amaiera

Rufi Etxeberria ezker abertzaleko kidea adierazi duenez, ETAK erantzun positiboa emango dio Bruselako Adierazpenean eta Gernikako Akordioan eskatzen zaionari, eta erantzun horrek "alde guztietatik egiten zaizkion eskakizunak" aseko dituela ere esan du. Horretaz gainera, ETAREN su-eten iraunkor eta egiaztagarri baten iragarpena behin-betiko armak uzteko erabakiaren atariko litzatekeela esan du. "Ezaugarri horietako su-eten bat borroka armatua behin betiko gaingintzeko borondatearen adierazgarria litzateke", gaineratu du.

Etxebarriak argitu du Gernikako Akordioko eskakizunak eu-

"Gernikako Akordioko eskakizunak gure iparra izango dira", dio Etxebarriak

ren "iparra" izango direla, "ETA eduki horietara iristen ez bada, ezker abertzaleak horiek ETARI aurkezten eta eskatzen jarraituko du", dio abertzaleak.

"Beranduegi" izan daiteke

Urte berria baino lehen ETAK armak utziko dituela adierazten ez badu, hurrengo hauteskundeetan parte hartzeko beranduegi izango dela Ezker Abertzalearentzat esan du Joseba Egibar EAJko GBBko presidentek.

Egibarren aburuz, ezker abertzaleak legala izan nahi badu, legea betetzen duen estatutuak izateaz gain, "gainontzekook egiten

Rufi Etxeberria, ezker abertzaleko kidea

dugun moduan, portaera koherentea izan behar dute". Egoerarik egokiena, ETAREN behin betiko armen uztea izango liteke.

ETAren su-etenak dakarren iritzi sorta

Irailean ezagutu zen ETAren armak uzteko asmoa, eta, aldi berean, talde terroristaren tregoa edo su-etena. ETAK jakinarazi zuen eraso-ekintza armaturik ez burutzeko erabakia hartu zuela. Hain zuzen ere, ETAren helburua prozesu demokratikoa abiaraztea izan zen, "Espainiako gobernuak borondatea izanez gero". Euskadiko eta Espainiako alderdi politikoek adierazpen eta su-eten honen inguruan hitz egiteko aukera izan dute hilabete hauetan

Irailean talde terroristak iragarritako su-etenaren ostean, Gara egunkariak ETAKo bi kideri egindako elkarriketa kaleratu zen, non honakoa esaten zuten: "helburua gatazka politikoari konponbide demokratikoa bilatzea da; zauria betiko itxi behar dugu, horrek denon erantzukizuna eskatzen baitu".

Horren harira, polo soberanistak irteera baketsua gauzatu zuen, eta, bertan, ETAKo kideek prozesua bideragarria izateko jarraitu beharreko baldintzak zerrendatu zituzten.

"Eragile guztiak baldintza berberetan aritu ahal izateko beharrezko neurriak hartzea, eskubide zibil eta politikoak ezartzea, euskal preso politikoei jarritako zigor gehigarriak baliorik gabe uztea, eta, orokorrean, presio, esku-sartze eta indarkeria egoera desaktibatzea", esaten zuen idatziak, besteak beste.

Enpresaburuek eszeptizismo handia mantentzen dute adierazpenen ostean

Talde terroristako kideek "ETAK ez duela protagonismo berezirik nahi" aitortu dute; "prozesua elikatzeke, sendotzeke eta gorpuzteke ekarpen iraunkorra egingo dugu".

Bide baketsua

Ezker abertzalearen jarrera gero eta "ireki-agoa" izaten ari dela baieztatzen dute beraien azkeneko adierazpenek. Hain zuzen ere, Arnaldo Otegi legez kanpo dagoen Bata-suna alderdiko bozeramaile ohiak "bide baketsuaren" aldeko apustua egiten duela baieztatu du, eta, proiektu politiko bat inposatzeko, indarkeriaren erabilera arbuiatu du.

Bestalde, Iñaki Oyarzabal Euskadiko PPko idazkari orokorrak adierazi duenez, "terrorismoaren gaitzespen elektoralera edo hauteskundeetarako su-etena ez da nahikoa izango". Beraren hitzetan, PSE-PP akordioari esker, "ETA eta bere ingurua inoiz baino ahulago daude". Horregatik, Espainiako Gobernuari eta Jaurlaritzari dei egin die, "hizkuntza bikoitzekin eta anbiguotasunarekin" bukatzeko, ETARI "oxigenoa" ez emateko eta gizarteari itxaropenik ez emateko.

Alderdi politikoaren ardurak

Eusko Alkartasuna (EA) alderdiak talde edo sektore bakoitzaren ardurak finkatu ditu; "Euskal Herriaren etorkizunaren diseinuan alde teknikoak baino ez dira ETAren ardura izango, eta alderdi politikoei dagokie euskal gatazkaren konponbidea diseinatzea", esan du Pello Urizar Eusko Alkartasuneko idazkari nagusiak.

"ETA eztabaida politikoaren erdigunean jartzea, independentismoaren etorkizuna erakunde armatuaren jardunaren menpe

egotea eta hauteskundearen epailea bilakatzea EAk eta euskal gizarteak ukatzen dioten era-

ETAK aitortu du ez duela protagonismo berezirik nahi

gile politiko estatusa ematea da", iritzi dio.

Ildo berari jarraituz, Urizarren aburuz, EAren etorkizunaren diseinuan alde teknikoak baino ez dira ETAren ardura izango, eta alderdi politikoei dagokie "euskal gatazkaren konponbidea diseinatzea".

Enpresaburuen ikuspegia

Horrez gain, alderdi politikoak ez dira ETAren amaierari buruz hitz egin duten bakarrak, enpresaburuen taldeek eta elkarteek ere ikuspegi kolektiboa plazaratu baitute.

José Miguel Ayerza Adegiko idazkari nagusiak adierazi du "enpresaburuek eszeptizismo osasuntsua dutela ustez berria den egoera honen aurrean". Izan ere, ETAK eraso-ekintza armatuak eten baditu ere, "estortsio, mehatxu eta xantaia egiten jarraitzen du", ohartarazi du Ayerzak.

Testuinguru horretan, Gipuzkoako patronalaren buruak etengabeko eraso egoera horretan inbertitzen eta lanpostuak sortzen jarraitzen duten enpresaburuak aldarrikatu ditu.

Jaurlaritzaren jarrera positiboa da tregoarean aurrean

Patxi López lehendakariak, ETAK su-etena iragarri ondoren, adierazpen pozgarriak eta baikorrak eskaini zituen, "behin betiko askatasuna hatz puntekin ukitzen" ari garela esan baitzuen.

Lehendakariaren esanetan, "ETAren terrorismoaren kontrako borroka irabaztear gaude; gure herriko kaleek eta plazek askatasuna berreskuratu dute. Indarkeriazaleen inpunitatea amaitu egin da. Toki publikoak totalitarismoaren eta terrorearen esku bahituta egon dira luzaroan, baina demokraten esku daude gaur egun", azaldu du.

Euskal gizarteari dagokionez, Lópezen ustez, biztanleek terrorismoari eta kale indarkeriari aurre egiteko "aurrerapauso garrantzitsua" eman dute. "Euskal gizarteak

Nahiz eta Lópezen jarrera baikorra izan, ez dago erabat ziur

eskatzen zuen, eta, orain, gizartearen gehiengo zabalak babesten du Jaurlaritzaren terrorismoaren kontrako politika. Lehenengo hilabeteetan batzuek ulertzen ez zuten

arren eta kritikak jaso bagenituen ere, ia alderdi guztiek egin dute bat esfortzu kolektibo honekin", gaineratu du.

Behin betiko desagertzearen zain

Dena dela, Lehendakariak esan du "denoi" gustatuko litzaigukeela ETAK desagertzea erabaki duela entzutea. "Baina azken agiriek diote ez dela desagertu, ez duela indarkeria baztertu eta gure etorkizuna baldintzatzen jarraitu nahi duela", azpimarratu du.

Bestalde, Lópezek dio "ETAK, beste behin ere, nahastu egin nahi" gaituela; Lehendakariaren aburuz, "guk eman ditzagun berak eman nahi ez dituen pausoak, baina ez gara amarruan eroriko".

Indarkeria sexistari aurre egiteko aldarrikapenak eta proposamenak

Joan den azaroaren 25ean emakumeen aurkako bortxakeria errotik desagerrarazteko nazioarteko eguna ospatu zen. Urtero gertatzen den bezala, nagusiki altxatu ziren elkarteak feministak edo genero berdintasuna aldarrikatzen dutenak izan ziren. Egun horretan mobilizatu ziren talde, elkarte eta gizabanako bakoitzaren helburua izan zen emakumeek bizitzako edozein arlotan jasaten duten bortxakeria salatzea eta horren kontrako asmo sendoa erakustea

Gizonek emakumeen aurka eragiten duten bortxakeria hainbat izaera eta baldintzatarik emakumeengana iristen da, herrialdeak gainditzen ditu eta ez du diru-sarrera eta heziketa-mailarik errespetatzen.

Azken urteetan egindako lanari esker lortu diren emaitzak positiboak eta pozgarriak direla esan genezake; harreman afektibotatik oinarritutako indarkeriaren aurrean begiak zabaltzea, behintzat, lorpen esanguratsuenetakoa da. Dena den, zoritxarrez, horrek indarkeria moten fragmentazioa ekartzeaz gain, indarkeria sexista bere osotasunean ikusezin ere egin du.

Ildo berari jarraituz, Mugarik Gabe Koordinakunde Feministak adierazi du emakumeen aurka eragiten den bortxakeria kontu publikoa dela, eta gizarte osoaren aktibazioa eta inplikazioa eskatzen dituela: emakumezkoena, gizonezkoena, komunikabideena eta erakunde publiko eta pribatu guztiena, hain zuzen ere. Hots, xede nagusia "arazoari errotik heltzea" da.

Elkarteek eskatzen dutena

Mugarik Gabek, genero berdintasuna aldarrikatzen duten beste elkarte edo talde batzuen artean,

Azaroaren 25ean emakumeenganako bortxakeriaren aurkako eguna ospatu zen

zerrendatu ditu zehazki zeintzuk izan diren jarraitu beharreko urratsak sexu indarkeria ahultzeko. Elkarte hauek exijitutakoa honako hau da:

- Genero indarkeriako kasuen arduradunak epaitegiek beraien gain hartu behar dute emakumeek jasaten dituzten indarkeria sexista kasu guztien arduradunak.
- Jabekuntza maila individual nahiz kolektiboan garatzeko proze-

suei bultzada ematea eta emakumeen arteko antolaketa eta talde eraketak sustatzea indarkeriari aurre egiteko giltzarri gisa.

- Gizonen erreakzioa eta parte-hartzea. Gehienbat, gure gizartean emakumeen aurka eragiten den bortxakeria matxista salatzean datza, edota sexu bat besteari gaitz gaitz dagoela oinarritzat ez duen gizonezko-tasun eredu berriak sortzean.
- Gizartearen eta herritarren he-

ziketan erantzukizuna edo inplikazioa izatea. Emakumeen aurkako bortxakeria sorrarazten duten kasuak errotik deuseztatzeko eta errespetu eta berdintasunezko harremanak sustatzeko helburuarekin.

- Komunikabideen konpromisoa. Irudi, lengoia eta eduki sexistak aldaketan duten erantzukizunagatik batik bat.
- Erakunde publikoen estrategia argi eta zehatzak. Herri administrazioaren inplikazioa bortxakeria patriarkalaren aurkako borrokan, babeserako eta salaketarako behar adinako baliabideak erabiltzea.

Sindikatuaren ahotsa

Munduko emakumeen %70ek gutxienez bere bizitzan behin bortizkeria pairatu izan du. Nazioarteko erakunde ezagunek emandako datu beldurgarri hau kontuan izanik eta Euskal Herrian aurten bortizkeria sexistak sei emakume hil dituela jakinda, Euskadiko gehiengo sindikalak kalera ateratzeko aukera aprobetxatu zuen joan den azaroaren 25ean, emakumeen kontrako bortxaketa guztiak desagerrarazteko nazioarteko egunean, alegia.

Aldarrikapen eta borroka egun horretan gaitz hau lan munduan ere hedatuta dagoela azpimarratu zuten sindikatuek (ELA, LAB, STEE-EILAS, EHNE eta HIRUK, hain zuzen ere). "Batuetan nabarmen, besteetan ezkerreko gertatzen den bazterketa edo bortxakeria da", azaldu zuten

sindikatuak; horren harira, gehiengo sindikalak hauex gaineratu zuen: "hainbat adierazpide ditu emakumeen kontrako bortizkeriak, emakume izate hutsagatik erabiltzen dena".

Aipatutako EAEko sindikatuen aburuz, doikuntza estrukturalako planek dakarten gizarte-gastu murriztuak ahuldu egiten du.

Aldarrikapena

Bortizkeria sexista erazteko oldar sindikal feminista aldarrikatu du euskal gehiengo sindikalak. Lan-harreman eta gizarte-babeseko euskal esparruaren aitortza eta itzalean, zeinak oinarritzat emakume eta gizonen aukera berdintasuna izango duen.

Lehenengo eta behin, sindikatuek bortizkeriarik, hertsapenik

eta jazarpen sexual edo sexistarik gabeko lan mundu baten aldeko eskaera egin dute, emakumeen aurkako bortizkeriarik gabea, nabarmena edo ezkutukoia izanda ere.

Bestalde, emakumeek lan munduan dituzten baldintzak duintzea eta diskriminazio oro desagerraraztea, batik bat kolektiborik ahulenei arreta eman. Bestelako enplegu politika bat ere exijitu dute, EAEko langileen beharrezanetan oinarrituta dagoena.

Ugaltzea interes publikoko gaitz hartzea, eta emakume zein gizonezkoen sexu-eskubideen aldarrikapena eskatu dute. Gizarte babeseko sistema justu eta solidarioa ere bermatu nahi dute, gizarte-babesa, hain zuzen ere.

EMAKUMEENGANAKO INDARKERIARI EZ

NO A LA VIOLENCIA CONTRA LAS MUJERES

Lan eremuari dagokionez, lantokietan zinezko berdintasun planak exijitu dituzte, bai eta lan-antolakuntzaren kultura aldatzea ere, "ardurak benetan partekatutak izan daitezzen eta erantzukidetasuna lor dezagun".

Mundubat

Hirugarren Mundua eta Bakea

Mundubat alderdi politikoekin, sindikatuekin, elizekin edo beste erakunde politiko edo erlijiosoekin inolako menpetasunik edo loturarik ez duen irabazi-asmorik gabeko erakunde ez-konfesionala da.

Bazkideen Batzordeak Gobernu Organoa edo Patronatua bermatu eta aholkatzen duela ezartzen da eta, Giza eta finantza baliabideak eraginkortasunez, zorrotasunez eta gardentasunez kudeatuko direla bermatzen du Patronatuak. Aldi berean, lankidetzari buruz dugun kontzeptuan oinarritzko osagaia den Sare eta Itunen politika ezartzen du Patronatuak.

Fundazioaren zeregina

Garapenerako lankidetzari dagokionez, tokian tokiko erakundeekin edo kontraparteeekin batera zenbait ekimen garatzen dituzte, herritarren antolamendua sendotzeko eta gizakien garapena sustatzeko. Horretarako, erkidegoetako zenbait proiektu bultzatzen dira Mundubat-en. Besteak beste, honako herrialde hauek lan egiten dute: El Salvador, Guatemala, Palestina, Kolonbia, Brasil, Kuba edo Mexikon.

Fundazioak garrantzi handia ematen dio laguntza humanitarioarekin lotura duen guztiari. Horregatik, laguntza teknikoaren bidez, bete-betean parte hartzen du larrialdietarako ekintzetan. Unean-unean biztanleak arriskuan jartzen dituzten premiazko egoera larri-larriak konpontzen ahalgintzea du helburu.

GGEEen babesa eta sustapena

Giza Eskubideen babesean eta sustapenean oinarrituta, gutxiengo etnikoen eta biztanle zaugarrienen eskubideei ez ezik, eskubide ekonomiko, sozial eta kulturaleri ere lehen-tasun berezia ematen diete.

Horretaz gainera, Hegoaldeko herrialdeen errealitatea nolakoa den erakusten saiatzen dira. Elkartasunean eta konpromiso aktiboan oinarritutako balio berrien kultura sustatzen baitute, nazioarteko antolamendua aldatzeko.

Tokian tokiko erakundeekin zenbait ekimen garatzen dituzte

Elkartasunerako sare erabilgarriak eratzeke laguntza ere ematen dute, eta, horretarako, iparraldeko eta hegoaldeko gizarte-eragileen arteko bitartekari-lanak egiten dituzte. Ahalegin horretan, ezinbestekoa da boluntarioek erakundeetan gauzatzen duten lana.

Ikuspegi orokorra

Borondateak eta baliabideak batzen dituen Garapenerako Gobernu Kanpoko Erakundea (GGKE) izan nahi dute, gizarte-mugimenduen sare handia sendotzeko eta zeregin partekatua betetzeko. Horretarako, gizarte-erakundeen, erkidegoen, toki-administrazioen, estatuen eta nazioarteko GGKEen arteko sinergiak uztartuko dituzte.

Kanpoan zer dagoen kontuan hartuta, bere ideiei, gaitasunei eta subiranotasunari eusten dien GGKEen eredu jarraitu nahi dute. Horren harira, baliabide ekonomikoak dibertsifikatzea beraien helburuen artean aurkitzen da, besteak beste. Euren inguruan genero politikari dagokionez, erreferentziazko GGKEa izan nahi dute, hain zuzen.

Jarduerak eta baloreak

Elkartasuna, konpromisoa, giza eta zuzendaritza taldearenganako konfiantza, kultura artekotasuna, barruko partaidetza, kudeaketa gardena, giza kapital handia, prozesuen errespetua, genero-berdintasuna, baliabide ekonomikoak erabiltzeko zorrotasuna eta ildeologia eta filosofia partekatua. Izendatuta atal edo ezaugarri horiek guztiak Mundubat Fundazioaren baloreen artean aurkitzen dira, eta bere helburu nagusiak edo beraien lehentasunak direla esan genezake.

Izan ere, horiek ez dira bere helburu bakarrak, oro har, fundazioak gizakiak garatzeko orduan pertsonen eta herrien arteko elkartasuna eta lankidetzaren sustapena du helburu nagusi, bai eta guztiontzako etorkizun bidezkoagoaren eta duinagoaren bila dabilzan taldeei, herri-erakundeek eta erkidegoek laguntzea eta euren prozesuak errespetatzea ere.

Fundazioak era guztietako ekintzak, jarduerak eta zerbitzuak aurrera eramaten ditu helburu horiek guztiak lortzeko.

Finkatutako helburuak

Illo berari jarraituz, fundazioak ezin izango ditu bere helburuak bete oinarritzko jarduerak finkatu gabe. Era berean, bere kabuz, elkarte sortzailearekin batera edo antzeko helburudun beste erakunde batzuekiko koordinaziopean landu ditzake hainbat ezaugarri edo xede, esaterako:

- Garapenerako Lankidetzarako eta Laguntza Humanitarioarako proiektuak egiten laguntzea.
- Giza eskubideen sustapena eta defentsa babestea.
- Iparraldearen eta Hegoaldearen arteko arazoaren inguruan sentsibilizatzea eta prestatzea.
- Aukera-berdintasuna eta genero-ekitatea bultzatzea.

Nazioartean laguntza humanitaria ere eskaintzen dute

NOR DA NOR

Gizonduz: berdintasunak gizonago egiten zaitu

Gizonduz gizonak sexuen arteko berdintasunaren alde kontzientziatzeko eta beren parte-hartzea eta inplikazioa bultzatzeko Eusko Jaurlaritzaren ekimen aitzindaria da eta Emakundek-Emakumearen Euskal Erakundeak sustatzen du.

“Berdintasunak pertsona hobeto egiten gaitu eta, ondorioz, gizonak gizondu egiten gaitu”, hori da elkarrekin transmititu nahi duen mezua; izan ere, emakumeen eta gizonen gaitasunen erabateko garapena ahalbidetu eta haien bizitza horizontea handitzen du.

Ekimena 2007an abian jarri zen eta aurre-eramateko berdintasunaren eta maskulinitasunaren alorrean adituak diren eta gizonekin berdintasunaren aldeko lanean esperientzia duten pertsonen laguntza bilatu zen. Ekimen hori emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko proposamen orokorrean eta integralean txertatuta dago.

Bere lehentasunezko helburuen artean, emakumeen autonomia pertsonala bultzatzea eta haien egoera soziala, ekonomikoa eta politikoa

indartzea azaltzen dira. Xedeak erdiesteko, ezinbestekoak dira gizonen konpromisoa indartzeko neurriak, betiere, bertara bideratutako baliabideak kaltetu gabe.

Ekimenaren xedea emakumeen eta gizonen gaitasunen garapena ahalbidetzea da

Gizonduz ekimenaren muina

Sentikortzearen, prestakuntzaren eta etxeko lanetan erantzukidetasuna lortzearen eremuan neurri multzoa osatzen duen ekimena da Gizonduz. Gizonak emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari dagokionez

parte-hartze eta inplikazio handiagoa izan dezaten, eta aipatutako helburua lortzeko efektu biderkatzailea izango duen nahikoa masa kritikoa sortzeko.

Izendatutako helburuak eta neurriak, gehienbat, bi ideietan oinarritzen dira; alde batetik, sentikortasuna eta trebakuntza pentsamoldea eta portaera aldatzeko giltza direla; bestetik, gizonak sexuen arteko berdintasunaren aldeko kontzientziatzea eta konpromisoa handitzeko berriak neurriak proposatzeak portaera-eredu sozio-kulturalen aldaketaren esparruan aurrerapauso handiagoa ematea erraztuko duela.

Aldaketa ezinbestekoa da emakumeen egiturazko berdintasun ezeko egoeraren prozesuak edo faktoreak zuzentzeko, eta gizaki gisa garatzeko dauzkaten aukerak indartzeko.

Gizonduz abiarazteko arrazoiak

Emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak: Emakumeek eta gizonak bete izan ohi dituzten roletan aldaketa handiak ari dira gertatzen. Emakumeek lan-merkatuan daukaten partaidetza handiagoa, hezkuntzako maila guztietan egoteko aukera, prestakuntza eta kulturara sarbide handiagoa izatea, eta, hein txikiago batean, erabakiak hartzen diren eremuetara sarbide handiagoa izatea, bada, horiek guztiak emakumeen eta gizonen berdintasunerako bidean aurrera egin ahal izateko aldaketa onuragarriak ari dira eragiten gizarrean.

Gizonen parte hartzea berdintasunaren aldeko ekintzetan: Nahiz eta teorian gizon gehienak emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren alde agertu, praktikan oraindik ez da behar adina inplikazio lortu aipatutako berdintasuna lortzeko. Izan ere, Autonomia Erkidegoan berdintasunaren esparruko sentikortze- eta trebakuntza-jardueretan parte hartu duten pertsonen %10 inguru osatzen dute gizonak.

Gizonen inplikazioaren beharra: Emakumeek gizarrean duten paperean aldaketa garrantzitsuak gertatzen ari diren bitartean, gizonen partetik ez da ematen esku hartze nabarmenik etxeko lanei dagokienez. Hori ez da nahikoa emakumeen aldaketa benetako berdintasuna lortzeko, eta haiek ez dira berdintasun maila handiagoa izango duen gizarrean lortzeko interes duten bakarrak.

Berdintasuna guztiei onurak ekar diezazkieke: Gaur egungo gizarre-sistema patriarkalak gizonen talde gisa pribilegioak ematen dizkien arren, sistemak zereginak eta esperantzak sexuen arabera modu zurrunean bereizteak kostuak ere eragiten dizkie gizonen. Gizonen bizi-itxaropena txikiagoa da emakumeena baino, eta joera handiagoa izaten dute droga-mendekotasuna, zirkulazio-istripuak, lan-istripu larriak, indarkeriazko heriotza eta kartzelaratzeari jasateko.

Hori horrela izanik, mende honetako erronka eredu sozial berri demokratikoago, justuago eta berdintasunezkoagoa eraikitzea izan

beharko litzateke. Pertsona guztiak eremu publikoan zein pribatuan beren gaitasunak guztiak garatzeko eta erabakiak sexuaren arabera tradiziozko zereginak eta estereotipoek ezarritako mugarik gabe hartzeko gai izan beharko lirateke. Horretarako, funtsezkoa da gero eta gizon gehiago honako ekintza hauek aurrera eramateko prest izatea.

Garapen sozial eta ekonomikoa berdintasunari esker: Giza eskubidea izateaz gain, emakumeen eta gizonen berdintasuna baldintza estrategikoa ere bada demokrazian sakontzeko eta justuago, kohesiona-tuago eta gizakien, gizarrearen eta ekonomiaren aldetik garatuago izango den euskal gizarre berria eraikitzeko.

Erakundeen lana: Badira hogeita urte baino gehiago herri erakundeek emakumeen eta gizonen berdintasunaren alde lan egiten hasi zirenetik. Berdintasun politiketan haiek duten eskarmentua EAE leku faboragarrian ipintzen dute Gizonduz-en moduko ekimen berritzaileak garatzeko. Gainera, ugariak dira teoriaren ikuspegian sexuen arteko berdintasunaren alde agertzen diren gizonak.

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna ez da oraindik erabatekoa

“Moroak gara behelaino artean?”, Sarrionandiaren argitalpen berria

Joseba Sarrionandiak lan berria kaleratu du, “Moroak gara behelaino artean?” izenpean. Apalditik, egile bizkaitarrak ez zuen parte hartu aurkezpenean, duela 25 urte Martuteneko kartzelatik ihes egin zuelako eta atzerrian bizi delako geroztik.

Liburuak gai desberdinen inguruan hitz egiten du, esaterako, kolonizazioa, giza kondizioa, hizkuntzen arteko talka edo egungo Euskal Herria, go-goeta anitz planteatu eta bide anitzak ireki dituela

Joseba Sarrionandiaren irudia kartzelatik ihes egin aurretik

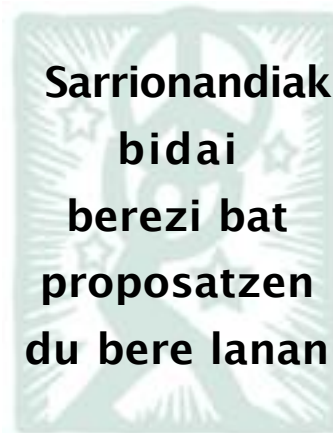
esan genezake.

Sarrionandiak bidai berezi bat proposatzen du bere

lanaren bitartez, Euskal Herrian hasten dena eta Afrikan jarraitzen duen bidai, hain zuzen. Baina proposamenaren ildo ez da bertan bukatzen, idazleak gaur egungo Euskadira itzultzen da munduari pare bat buelta eman ondoren.

Euskal Herriko ikuspegia

Sarrionandiaren aburuz, Espainia eta Frantziaren menpe Euskal Herriak bizi duen “gaurko egoera penagarria” aztertzen du, baita kapitalismo eta

sozialismoaren porrota ere. Kultura ikuskizun hutsa bihurtu dela salatu

du, eta euskal literaturarik ez dela existitzen iritzi dio. “Euskal Herria izango da guk hemendik aurrera egingo duguna”, esaten du liburuan.

Lanak 700 orrialde ditu eta bukaera aldean honakoa planteatzen du Joseba Sarrionandiak: “Eta kasba eta behelaino artean ekarri dudak bakar gramatika hau da, esperantzaren gramatika moduko bat, elkarrekin sortuko zaizkigun desirari eta esperantzei forma ematen lagunduko duena”.

Rene Cassin saria Gernika Gogoratuzeko zuzendariari eta Nazioarteko Bake Brigadeari emango zaie

Eusko Jaurlaritzak aurten Giza Eskubideen Rene Cassin saria Maria Oianguren Idigoras Gernika Gogoratuz erakundeko zuzendariari eta Nazioarteko Bake Brigadeari eman die. “Ibilbide pertsonal nahiz profesionalarekin giza eskubideak sustatzeko, defendatzeko eta zabaltzeko konpromisoaren lekukotza eman duten pertsonak edo gizataldeak jendaurrean aitortzea” da sariaren helburua.

Rene Cassin sariak urtero banatzen dira

Bestalde, Nazioarteko Bake Brigadak Kanadan sortu zuten 1981ean, eta gobernuz kanpokoa da. “Bakea sortu, sendotu eta mantentzeko lana burutzeko helburuz sortu zuten, betiere indarkeriarik ezaren diziplina-pean”, dio Jaurlaritzak.

Rene Cassin

Cassin Baionan jaio zen, 1887an. I. Mundu Gerrako esperientziak eragin nabarmena izan zuen haren gain, eta borrokan ibilitakoen eta gerrako biktimen defendatzaile bihurtu zen. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren eragile nagusietakoa izan zen 1948an. Bakearen Nobel saria eman zioten 1968an, eta saria Giza Eskubideen Estrasburgoko Nazioarteko Institutua sortzeko erabili zuten.

Bakeguneak elkarbizitza eta baloreetan oinarritutako hezkuntza sustatuko du

Isabel Celaá Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuak Bakegune, elkarbizitza eta baloreetan oinarritutako hezkuntza sustatuko duen erramienta, aurkeztu du. Ekimen hau Bizikidetasun Demokratikoa eta Indarkeria Deslegitimatzearen Planaren barne dago. Plan honen ardatz nagusiak hauek dira: instituzio demokratikoen defentsa eta edozein terrorismo motaren deslegitimatzea, “konkretuki, ETarena” dio sailburuak, “etorkizunean iritzi bat defendatzeagatik mehatxupean bizi diren pertsonak askeak izan daitezten”.

Isabel Celaá azaldu duenez, tolerantzia, hiritartasuna, empatia, bakea, begirunea eta antzeko bertute hiritarrak arituko da bakegune hau, eskola “hezkuntza osoa eta integrala aplikatu

daitekeen guneko publiko bakarra baita”.

Biktimen testigantza

Hezkuntza eredu hau praktikara eramateko ekintzetako bat, biktimen testigantza eskoletako geletara eramatea da. 12 ikastetxeentzat egin zen ekimena dugu, baina eskaintza handiagoa izan da, hori dela eta, 50 ikastetxetara zabalduko da hiru euskal hiriburuetan. Datorren urtean hezkuntza sistemak material eguneratua izango duela adierazi du Bakeguneak dituen helburuei aurre egiteko.

“Bakegunea eraiki nahi izan dugu, benetakoa eta birtuala eta elkarrekin bizitzeko behar ditugun baloreak eta dohainak nabarrenduko ditudu”, gaineratu du sailburuak.

Celaá Barakaldon egindako aurkezpenean

Sarien helburua giza eskubideak sustatzea da

Irabazleak

Oianguren EHU Filosofia eta Hezkuntza Zientzietako lizentziatua eta Gernika Gogoratuzeko zuzendaria da. Erakunde hori “bakearen aldeko ikerketa zentroa da”, Jaurlaritzak dioenez, eta 1987an sortu zen Eusko Legebiltzarraren erabakiaren ondorioz, Gernika-Lumoko bonbardaketaren 50. urteurrenaren harira.

Gesto por la Paz-ek terrorismoak eragindako hildakoak omendu ditu

Gesto por la Paz taldeak Terrorismoaren Biktimen aldeko XI. ekitaldia egin du Bilbon. Parte hartzaileek ETAK, GALEk eta Batallón Vasco Españolak Bilbon hilketak egindako lekuetan izan dira "Norbaitek oroimenean dituen bitartean, gure artean egongo dira" lelopean.

ETA, GAL eta Batallón Vasco Españolak jendea hil zuten 49 puntuak bisitatu dituzte Bizkaiko hiriburuan. 63 pertsona hil dituzten 49 leku ezberdi-

Biktimen oroimena bizirik mantentzea aldarrikatu dute

netan izan ondoren, Doña Casilda Parkean azken ekitaldia egin dute: lore eskaintza eta kartel bana biktimenzako, minutu bateko isilunea eta manifestu baten irakurketa.

Parte hartzaileak

Manifestua Amagoya Larruzea irakurri du euskaraz eta Santi Esnaolak gaztelaniaz. Bertan, biktima guztien "memoria" bizirik izateak duen garrantzia azpimarratu dute,

"gizakien arteko harremanetan indarkeria behin betiko baztertzeko den

oinarrizko etika bat partekatzearen garrantzia" aipatu dute.

Ekitaldian erakunde eta alderdi politikoetako agintariak ere izan dira, besteak beste, Idoia Mendia Eusko Jaurlaritzako bozeramailea, Rodolfo Ares Barne sailburua, Jose Antonio Pastor PSE-Eeko bozeramailea, Serafin Llamas EB-Berdeakekoa, Cristina Ruiz PP alderdi politikoko Bilboko zinegotzia eta Damaso Alonso Euskadiko UGTko idazkari nagusia.

63 pertsona hil dituzten 49 leku ezberdinetan izan dira

Hego Korearen maniobrak Itsaso horian bukatu dira, baina tentsioa mantentzen da

Hego Koreak Itsaso Horian beste maniobra militar batzuk egin ostean, Ipar eta Hego Korearen arteko tentsioak gora egin du berriro.

Maniobra militarrek itsaso horian

Ipar Koreak azaroan eraso egin zuen lekutik gertu hasi ditu, Ipar Koreakin duen mugaren inguruan, hain zuzen. Orduko horretan ere maniobra militar batzuei erantzunez eraso egin zuen Ipar Koreak, eta nazioartea jada hasi zaio Ipar Koreari eskatzen ez dezala modu berean erantzun orain.

Maniobrak ez dira asko luzatu denboran, baina Ipar Korearen erantzunaren beldur, Yeonpyeong uharteko biztanleei bunkerretan sartzeko eskatu die Hego Koreak. Txinak eta Errusiak gogor kritikatu dute Hego Korea, baina AEBek bere babesa eman diote.

Hala eta guztiz ere, Ipar Koreak

jada iragarri du aurretik probokaziotzat hartuko zituela maniobrak, eta erantzuna oraingoan "hilgarriagoa" izango zela aurreratu du.

Aliatuak

Horretaz gainera, Nazio Batuen Erakundearen Segurtasun Kontseiluko bileran ez dira ados jarri krisi honetan hartu beharreko neurrien inguruan, beto eskubidea duten bost herrialdeak ez baitira ados jartzen erruduna nor den erabakitzerakoan. Zortzi orduko bilera aurrera eraman ondoren, ez zen erabaki argirik hartu.

Zehazki, AEB eta Japonia Hego Korearen aliatu dira; Errusiak eta Txinak, aldiz, Ipar Korearen alde egiten dute.

Wang Min Txinak NBEan duen ordezkariak Ipar eta Hego Korearen arteko gerra gaizki buka litzakela esan du, eta munduaren parte horretan dagoen oreka hautsiko lukeela. Egoera arrisku-tutzak eman dute, eta bi herrialdetako agintariak modu berean tratatu behar direla aitortu du.

2010eko Munduko Gizarte Foroa Galizian ospatu da

Munduko Gizarte Foroan parte hartzen duen Munduko Hezkuntza Foroak Santiago de Compostelan Bake Kultura, Ikerketa eta Hezkuntzari buruzko Foro tematiko bat ospatzea babestu du.

Bere Nazioarteko Kontseilua bertan batzartu zen joan den abenduaren 3tik 15era. 2010eko azken hilabetearen zehar Zibilizazioen Aliantzarako Nazio Batuek sortutako Talde Nagusiaren partaideek batzarra ospatu zuten Compostelan. Bakearen Kulturaren Hamarkadako (2001-2010) koordinatzaileak ere bertan batzartu ziren bere emaitzak baloratu eta etorkizunerako ekimen berriak sustatzeko asmoarekin.

Paraleloki, hiriko espazio desberdinetan, gerra eta bakearen gaiari buruzko hainbat erakusketa gauzatu ziren: margoketa, fotokazetaritza, zinema, literatura, musika emanaldiak...

Aurtengo Foro Mundiala Santiago de Compostelan antolatuta da

Ospakizun honekin batera, Galiziako Parlamentuan bake kulturaren sustapen lege bat onartua izateko eta Bakearen Nazioarteko Institutua eratua izateko nahia dago.

Jorratutako gaiak eta egitaraua

1. "Hezkuntza, Ikerketa eta Bake-Kulturari" buruzko Hezkuntza Munduko Foro Tematikoa. 2010ko Abenduaren 10tik 13ra. Ekintzak autokudeatuta.
2. Informazio eta Giza Eskubideei buruzko Nazioarteko Batzarra. 2010ko Abenduaren 7tik 8ra.
3. Bakerako giza-eskubide buruzko Nazioarteko Batzarra. 2010ko Abenduaren 9tik 10ra.
4. Memoria, Bakekuntza eta Bake-Kulturari buruzko Nazioarteko Batzarra. 2010ko Abenduaren 14tik 15ra.
5. 2001-2010, Nazio Batuen Erakunde goi-maila taldeko ki-deen bilera Zibilizazioen Aliantza eta Bake-Kulturako Hamar Urtekorako eta ez-bortzakeria munduko ume guztientzarako. 2010ko Abenduaren 4tik 6ra.
6. Ekintza artistiko eta kulturala paraleloak (pintura, foto-kazetaritza, zinema, komikia, bideo-jolasak, literatura eta musika. 2010ko Abenduaren 3tik 15ra.

El Salvadoreko Las Dignas kolektiboaren ordezkariak

Garapen Lankidetzaren Ellacuria Saria

Aurtengo "Ignacio Ellacuría" saria El Salvadorko duintasunaren eta bizitzaren aldeko Emakumeen "Las Dignas" elkarteak jasoko du. Gemma Zabaleta Enplegu eta Gizarte Gaietako sailburuak eman zion saria elkarte horren arduradunari Bilbon.

Euren herrialdeko erkidegoak garatzeko El Salvadorko kolektiboak eginiko ekarpena nabarmendu du Ignacio Ellacuría sariaren epaimahaiak bigarren edizio honetan eman duen epaian, eta bereziki goraipatu du "emakumeen ahalduntzea eta herritartasun individual eta kolektibo baliatu ahal izateko egin dako lana, pobrezia desagerrarazteko tresna gisa". Erakundearen hogeigarren urteurrena betetzen den honetan epaimahaiak kideek baloratu dute, halaber, "Euskadiko lankidetzalarteekin batera jorratu duten lankidetzaz-ibilbide luzea".

Las Dignas kolektiboa

El Salvadorko 1990eko Bake Akordioaren hastapenean sorturikoa, honela definitzen du bere burua "Las Dignas" kolektiboak: "erakunde feminista autonomoa, hauslea, kreatiboa eta askotarikoa; betiere emakumeen mendetasuna eta zapalkuntza ezabatzen saiatzen gara eta eskubide sexual eta erreproduktiboaren errespetua eta horiek baliatzeko aukera bermatzen dugu".

Ellacuriaren ibilbidea

Euskal lankidetzak sari bat izan du 1991z geroztik pobreturiko herrialdeekin elkartasunaren

esparruan bereziki nabarmenduriko ibilbide pertsonalak onesteko, baina zehazki 2008an eratu zen Ignacio Ellacuría saria, justiziaren kausarekin konpromiso bizi-indarrezko eta intelektuala nabarmen hezurramitu zuen euskal jatorriko pertsona bati egindako omenaldi gisa, eta betiere pertsona pobreen alde, bidezkoak ez ziren egituren eraldaketaren bidez.

Ignacio Ellacuría Portugaleten, Bizkaian, jaio zen 1930eko azaroaren 9an. Oso gazte zela Jesusen Lagundian sartu zen, eta une horretatik aurrera, prestakuntza eta dedikazioa zirela-eta egin zuen ibilbideak hainbat lekutara eraman zuen. Hala ere, Ellacuría jaunaren irudia gehien lotzen dugun herrialdea El Salvador da, batez ere 1967. urtetik aurrera "Jose Simeón Cañas" Erdialdeko Amerikako Unibertsitatean (UCA) sartu zenetik; unibertsitate horren errektore izendatu zuten 1979an.

Unesco Etxea bildumak argitalpen berria kaleratu du

UNESCO Etxeak bere azken argitalpena aurkezten du, "Estudio sobre el derecho humano a la paz" izenekoa, AEDIDHeke Carmelo Faleh Pérez eta Carlos Villán Duranen argitalpenarekin. Liburua "Ikerketa eta Eztabaida. UNESCO Etxearen Saioak" bildumaren barne kaleratu da, Bilboko Udala eta AECIDren laguntzaz.

Giza Eskubideen garapena

Gaur egun ia inork ez du kolokan jartzen bakearen, giza eskubideen eta garapenaren artean harreman zuzena dagoela. Nazio Batuen adierazpen anitzek babesten dute, bakea dela beharrezko baldintza Giza Eskubideetaz erabat gozatzeko, eta hauek gabe, bakea gizarate bat osatzea ezinezkoa dela.

Erkidego internazionalak Bakearen Giza Eskubideak aintzat hartuko dituenaren sinetsitasunean, gizarate zibilak kanpaina internazional bat eta eskubide honen kodetze pribatu bat burutu du, bost kontinentetan 800 erakunde baino gehiago batuz. Giza eskubide hauen edukian eta irispidean sakontzeko, eta baita nazioarteko harremanetan eta

beste eskubide batzuetan lotzeko helburuarekin ere, liburu hau, Giza Eskubideei lotutako beste aktore askoren ekarpenak ditu barne.

Liburuaren nondik-norakoak

Liburu honen eraketan aditu nazional eta internazionalak hartu dute parte, horien artean: Vicent Martínez Guzmán, Irene Comins Mingol, Sonia Paris Albert, Fabian Salvioli, Hernando Valencia Villa, Jesus Ollarves Irazabal, Jane E. Durgom-Powers, Álvaro Garcé García y Santos, besteak beste.

Argitalpen honetan landutako gaien artean, Bakearekiko Giza Eskubideen eta Hirugarren belaunaldiko Eskubideen uztadura

nabarmendu genezake, besteak beste, biolentzia eta giza segurtasunarekin harremana edo zein papera betetzen duten nazioarteko erlazioek bakearen kodetzean ere.

Monika Hernandok bereiziki idatzitako hitzurre bat badu, UNESCO Etxeko Bake Kultura eta Giza Eskubideen arduradunarena, alegia.

"Estudios sobre derecho Humano a la Paz" liburua, jadanik publikoaren esku dago liburutegietan eta baita Catarata argitaletxearen webgunean ere.

"Estudio sobre el derecho humano a la paz" liburuaren azala

Segiko kideen aurkako operazioa gaitzetsi du Lokarrik

Lokarri elkartearen iritziz, Segiko kideen aurkako operazioak "ez ditu errespetatzen Zuzenbide Estatu baten oinarritzko bermeak"; horregatik, aske jar ditzatela eskatu nahi du Lokarrik.

Era berean, akordioaren eta kontsultaren aldeko herritarren Sareak hainbat gogoeta eman nahi ditu ezagutzera Segiko kide izatea leporatuta hainbat pertsonaren atxiloketen inguruan.

Kontaminazioa eta erruduntasuna

Segi, Jarrai eta Haika bezala, legez kanporatuak eta debekatuak izan ziren eta beren buruak espetxeratuak ETAko kide izatea leporatuta. Lokarrik uste du ekintza politiko bat garatzeagatik zigortu zituztela, eta ez delitu ekintzak gauzatzeagatik.

"Auzitegi Nazionalak oinarri bezala erabili duen froga bakarra da hori aurten abian jarri diren bi operazioei gehitzen zaiz-

dagokionez, Zuzenbide Estatu ororen oinarrietako bat dela baieztatzen dute Sareko ordezkariak. "Delitu bat egin izanaren

ratu dute. "Kontaminazioaren ondorio nagusi eta larriena hau da".

Justiziaren funtzionamendua

"Egunkaria" auziaren inguruan edota Anoetako proposamenaren aurkezpenari buruz ere absolutio-epaiak eman eta gero, "epaiak Justiziaren funtzionamendu egokiaren adierazgarri" direla esan dute berehala zenbait alderdi politikok. Lokarriren esanetan, "hori ez da horrela".

"Hasierako unetik funtzionatu behar du ongi justiziak, ikerketa bat abiatzen den unetik. Herritar batzuk atxilotu izanak froga bakar bezala jarritz antolakunde politiko batean parte hartu dutela eta herritar horiek hainbat urtez luza daitekeen prozesu judizial ba-

tera eramanarazteak ez du erakusten Justiziaren funtzionamendua ona denik".

Biktimen oroimena bizirik mantentzea aldarrikatu dute

kien atxiloketa gehiago gauzatzeko", azaldu du Lokarrik bere webgunean. Errugabetasun-presuntziari

zantzu frogagarrietan egon behar du oinarriturik herritar bat atxilotzeko erabakiak", gaine-

"Ez dira errespetatu Zuzenbide Estatu oinarritzko bermeak", Lokarriren aburuz

Aukera-une honetan beharrezkoa den hausnarketa bat helarazi nahi du Lokarrik, "bakea lortzeko beharrezkoa da Giza Eskubide guztiak errespetatzeko, bizitza politiko eta sozialean era ziurrean parte-hartzeko askatasuna barne. Ekintza judizial hauek oztopo bat dira helburu hori lortzeko".

Boli Kostan gerra zibila pizteko arriskua dagoela ohartarazi dute adituek

Nazio Batuen Erakundeko idazkari nagusiak, Ban Ki-moonek, Boli Kostan gerra zibila pizteko arriskua dagoela ohartarazi du. Laurent Gbagbo presidente ohiak azaroaren 28ko hauteskundeak galdu zituen baina ez ditu emaitzak onartzen, eta armada bere alde duenez, bere aldekoen artean gatazka piztu daiteke.

Nazioarteak Uattara babestu du, baina NBEko idazkariak jada agertu du Boli Kostan dauden 10.000 kasko urdinen segurtasunaren gaineko kezka. Horietako batzuk Uattararen egoitza babesten dute gau eta egun, eta Boli Kostako armadaren erasoren bat jasan dezaketela uste du Ban Ki-moonek. Sitiatu ditzaketelako kezka agertu du, eta kasko urdinak erasotzea "nazioartea erasotzea" dela ohartarazi du.

Horretaz gainera, Gbag-

Biktimen oroimena bizirik mantentzea aldarrikatu dute

boren aldekoak armak erosten ari direla ohartarazi du.

Nigeriaren enbaxada

Bestalde, Nigeriak Abidjanen duen enbaxada erasotu ondoren, Nigeriak enbaxada hustea erabaki du.

Afrika Mendebaldeko Estatuaren Batasun Ekono-

mikoko presidentetza du une honetan Nigeriak eta Boli Kostan azaroaren 28ko hauteskundearen ondoren sortu den gatazka konpontzeko lanetan da. Abenduaren 7an erakunde horrek egin zuen ezohiko bileran Goodluck Jonathan Nigeriako presidentek Outtararen garaipena babestu zuen, eta Gbagbori

botere modu baketsuan uzteko eskatu zioten.

Erasoak Boli Kostan

Amnistia Internazional erakundeak Boli Kostan desagerketak, bahiketak, atxiloketak eta hilketak gertatzen ari direla salatu du gaur, eta segurtasun indarrak egin ditu erantzule.

Alk Afrika mendebaldean duen ordezkariak esan duenez, desagertzen ari diren horietako asko hilda daudelako kezka dute. Horien erantzule liratekeen

NBEk dauden 10.000 kasko urdinen gaineko kezka aldarrikatu du

agenteak Gbagboren aldekoak direla dio, baina Uattararen aldekoak ere oldartzen direla salatu du. Guzti horregatik nazioartean esku hartzea eskatu du, "giza eskubideen urraketa horien lehenbailehen eten daitezen".

Se han registrado una quincena de ataques a atuneros vascos en 2010

Las embarcaciones cada vez disponen de mayor seguridad a bordo

A lo largo de este último año más de la mitad de los atuneros que navegan en las aguas más peligrosas del planeta ha sufrido algún tipo de ataque o el acoso de los piratas somalíes.

Según los datos que han salido a la luz sobre los ataques de 2010, de los 25 buques que pescan en la zona, un total de quince han sido asediados por las lanchas rápidas de los bandidos, un dato negativo en comparación con el año anterior, ya que en 2009 se llevaron a cabo cinco ataques menos. Por otra parte, al menos se realizaron también cinco avisamientos.

Seguridad en la embarcación

Desde que las compañías armadoras embarcaron en noviembre del año pasado vigilantes de seguridad a bordo se han producido constantes intercambios de disparos.

De esta manera, las tripulaciones de los atuneros vascos han manifestado en más de una ocasión que se encuentran «bien arropados» desde que las empresas decidieron embarcar vigilantes, aunque el temor siga latente.

Respecto a las guardias o turnos e cada barco, la duración de cada una de ellas varía de hora y media a cuatro horas, según el buque, pero siempre coordinados con el patrón y el capitán.

Por lo tanto, los marineros se han habituado a trabajar bajo la presencia de los guardias armados y conocen perfectamente cómo tienen que actuar en caso

de ataque. Los patronos de cada barco aprovechan las épocas de menor actividad para realizar simulacros.

De los 25 buques que pescan en la zona, 15 han sido asediados

Completar tripulaciones

Con motivo del repunte de la piratería, que destaca en el último trimestre del año, la tensión entre las tripulaciones se ha elevado notablemente. Sin ir más lejos, algunas compañías han confesado empezar a tener dificultades para completar las tripulaciones.

Los vigilantes privados de los atuneros españoles ya han empezado a recibir formación militar; el objetivo de la iniciativa es redoblar las medidas de seguridad ante el repunte de la piratería.

El problema radica en que algunos atuneros, incluso, han sido acosados en más de una ocasión. Todos los ataques se han producido a más de 400 millas de las aguas internacionales de la costa de Somalia.

Activistas protestan en contra de las emisiones de CO2

Greenpeace pide una reducción del 30% de CO2

Activistas de Greenpeace piden que la Unión Europea (UE) asuma un compromiso unilateral para la reducción de emisiones del 30% para 2020.

En este sentido, la organización verde celebra que el Gobierno español apoye la reducción de un 30% de emisiones de CO2; una decisión que ha destacado Rosa Aguilar, ministra de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino, en sus últimas apariciones.

Tras meses de reivindicaciones, Greenpeace celebra que el Gobierno se haya dado cuenta de la necesidad de compromisos más ambiciosos para salvar el clima.

Greenpeace apoya la actitud de España frente a la reducción

Fondo Verde

De esta manera, la organización demanda establecer un 'Fondo Verde' que gestione las aportaciones de los países industrializados en el marco de la lucha internacional contra el cambio climático, así como fuentes in-

novadoras de financiación a largo plazo que deben permitir alcanzar las cantidades necesarias para que los países en desarrollo aborden acciones de mitigación y de protección de los bosques efectivas y se adapten a aquellos impactos del cambio climático que ya son inevitables.

Empresas responsables con el medio ambiente

Greenpeace ha premiado una vez más a las compañías vinculadas con la tecnología más responsables con el medio ambiente. El último listado ha vuelto a colocar a Cisco en el primer puesto, seguida de Ericsson y Fujitsu. Estas tres empresas son las más responsables con el medio ambiente del sector TI.

Cisco también ocupaba la primera posición de la anterior lista, publicada en abril, a pesar de que Google había incrementado su apuesta apoyando un cambio de la legislación sobre el cambio climático en Estados Unidos. Aún así, la famosa empresa ha quedado en cuarto puesto. De hecho Greenpeace ha otorgado a Google la calificación más alta en defensa del medio ambiente.

En la zona negativa de la lista se encuentran empresas como SAP o Panasonic, que han resultado ser las peor valoradas. Por otra parte, la organización verde rebajó puntos a IBM, Intel y Microsoft, porque las tres se unieron contra un plan propuesto por la Unión Europea para reducir las emisiones de gases invernadero un 30% para 2020.

GERMAN ALONSO CAMPOS

Director de Biodiversidad y Participación Ambiental

Dpto. de Medio Ambiente, Planificación Territorial, Agricultura y Pesca del Gobierno Vasco

Uno de los proyectos u objetivos del Departamento de Medio Ambiente, Planificación Territorial, Agricultura y Pesca del Gobierno Vasco es el Proceso participado voluntario para la elaboración de la Estrategia de Biodiversidad. De todos modos, para conocer más a cerca de las iniciativas del departamento nos hemos puesto en contacto con el Director de Biodiversidad y Participación Ambiental German Alonso, quien también nos ha trasladado su opinión en torno a ciertos temas relacionados con la materia, como la escasez del agua, el cambio climático o la participación ciudadana en el área, entre otros asuntos

“El agua no tiene precio, hoy por hoy, parece imposible ponérselo”

En los últimos años está incrementando el temor por el cambio climático, ¿Cree que los ciudadanos en Euskadi están suficientemente involucrados con el tema?

No lo creo. Considero que es necesario tomar más conciencia, no sólo a nivel individual, que también es importante, sino en ámbitos como empresas, ayuntamientos u otras administraciones

A su parecer, ¿qué puede hacer cada habitante, individualmente, para generar este cambio y ganar esta lucha a favor de la naturaleza y de la vida?

Ahorrar energía en todo aquello que pueda, e influir para que las empresas e instituciones lo hagan también.

Según su punto de vista, ¿el cambio climático podría tener consecuencias en los cambios de migración de la población?

Teniendo en cuenta el panorama actual y en vista de los resultados obtenidos en los últimos años, estoy seguro que el cambio climático tendrá consecuencias migratorias en un futuro cercano.

Concretamente, ¿cuáles han podido ser las actividades humanas que han producido las mayores alteraciones en el clima? ¿Qué medidas deberían tomarse?

El cambio hacia modelos productivos de tipo industrial y el aumento del comercio y la movilidad.

Respecto al protocolo de Kyoto, ¿es un paso adelante en su opinión? ¿cómo valora la participación de algunos países como España en dicha iniciativa?

German Alonso es el Director de Biodiversidad y Participación Ambiental

España se ha situado en el último quinquenio apoyando las posturas más comprometidas en el seno de Europa, pero los hechos no han seguido a las palabras en igual compromiso.

Pese a que actualmente la es-

“Seguro que el cambio climático tendrá consecuencias migratorias”

casez de agua no sea un problema directo para Euskadi, ¿en qué situación diría que se encuentra hoy en día la carencia de mencionado bien mineral en el mundo?

En el mundo es uno de los bienes

naturales que se encuentran en situación más crítica, y, parece, que en el futuro irá a peor. Es un bien cada vez más escaso y peor utilizado.

¿Es cierto que el precio de agua que pagan los consumidores españoles es bajo comparado con otros países europeos? ¿Qué opinión tiene al respecto?

Depende de las ciudades. El precio del suministro es muy variable. El agua no tiene precio, y parece imposible, hoy por hoy, ponérselo. El mayor consumidor, la agricultura, no puede pagarlo.

¿Qué pueden hacer los consumidores para lograr un uso sostenible del agua? ¿Dónde se consume agua de manera menos eficiente?

El primero de los pasos o de las pautas sería gastar o consumir la menor cantidad de agua posible. Aunque también se debe tener en cuenta que hay que gastar mejor y ensuciarla menos, en definitiva, ser más respetuoso con el bien mineral. En mi opinión, se gasta menos eficientemente en las tareas de limpieza.

A rasgos generales, ¿qué objetivos o qué proyectos está llevando a cabo el Gobierno Vasco para hacer frente al cambio climático y para evitar el deterioramiento del planeta?

El Gobierno Vasco está apoyando a la Industria y a los Ayuntamientos financiando programas de ecoeficacia en el caso de la energía. En general, la Administración de la Comunidad Autónoma está por encima de la media de las otras administraciones en las propuestas y actuaciones frente al Cambio Climático.